

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.044/2016/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a **(pártfogó ügyvéd)** által képviselt **felperes neve(címe)** szám alatti lakos felperesnek – a **(jogtanácsos)** által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen sérelemdíj megfizetése iránt indított perében – melybe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Jakab Tamás ügyvéd által képviselt **Alperesi beavatkozó** beavatkozott – a Gyulai Törvényszék 2015. december 1. napján kelt 12.P.20.126/2015/22. számú ítélete ellen az alperes részéről 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **megváltoztatja** és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 80.000,- (Nyolcvanezer) forint, a beavatkozónak 40.000,- (Negyvenezer) forint első- és másodfokú eljárási költséget, valamint az államnak – külön felhívásra – 160.000,- (Egyszázhatvanezer) forint le nem rótt elsőfokú és fellebbezési eljárási illetéket.

Megállapítja, hogy a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az ítéltábla az elsőfokú periratok alapján a következő kiegészített tényállást állapította meg:

A felperes 2014. augusztus 28-án 4 éves unokáját a **(város neve)**-i ... játszótérre vitte, ahol – egyebek mellett – egy fémvázaz függeszkedő eszköz található. Erre a gyermeket kísérője felemeli, majd a gyermek karizommal mozgatja magát. Ha elfárad, felnőtt segítségével tud onnan lejönni vagy leugrik. Az eszköz alatt homok ütéscsillapító réteg volt.

A felperes le akarta segíteni unokáját a játszóeszköztől, ekkor azonban egy kb. 20 cm-es mélyedésbe lépett, bokája megbicsaklott, ennek következtében a jobb oldali külbokán ferdén húzódó, áthatoló törés keletkezett. Ugyanezen a napon megműtötték, 2 db platinalemezt építettek be, ezeket a műtétől számított egy év elteltével kellett újabb műtéttel eltávolítani.

A baleset következtében a felperes átmenetileg nem tudott unokájával foglalkozni, távol lakó édesanyját sem tudta látogatni.

Az alperes kezelésében lévő játszótér karbantartását a 2011. március 11-én létrejött vállalkozási szerződés alapján a **(B)** Kft. végzi a szerződés elválaszthatatlan részét képező kiírási

dokumentációban, valamint az ajánlatban meghatározottak szerint, a megadott műszaki tartalom figyelembevételével. A melléklet a játszótérekben a balesetveszély elhárítását és a játszóeszközök alatti burkolat, ütéscsillapító réteg (gyöngykavics, gumitégla, talaj, stb.) karbantartását, pótlását a vállalkozó feladatává teszi (2.1.9., 2.2.13.). A „B” melléklet az egy éves időszak alatt végzendő fenntartási munkák körében előírja a homokforgatást, -visszapótlást, -cserét és -feltöltést. A „C” melléklet szerint pedig a berendezési tárgyak ellenőrzésének ki kell terjednie a burkolat, a védő talajborítás vizsgálatára, így tömörödésére és az egészségügyi szempontoknak való megfelelésre is, egyben kötelezővé teszi az ütéscsillapító réteg folyamatos gyommentesítését.

A vállalkozó feladatainak elvégzését építési naplóban dokumentálta.

A felperes keresetében testi épséghez, egészséghez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását és az alperes 2.000.000,- forint sérelemdíj megfizetésére kötelezését kérte. Álláspontja szerint az alperes nem biztosította a játszótér biztonságossági követelményeit azzal, hogy az aljzatban keletkezett mélyedést nem szüntette meg, ezzel összefüggésben sérült személyiségi joga.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hangsúlyozta, úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, a balesetek elkerülése érdekében szükséges intézkedéseket megtette, a játszótér karbantartására arra szakosodott céggel vállalkozási szerződést kötött, melynek alkalmazottai rendszeresen ellenőrizték a játszótérek biztonságát.

Az alperesi beavatkozó ugyancsak a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát, egyben kötelezte 500.000,- forint sérelemdíj megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Tényként rögzítette, hogy a játszótéren az ütéscsillapító réteg karbantartása nem volt megfelelő, amit bizonyít, hogy egy egyszerű bokabicsaklást követő esés a felperesnek súlyos egészségkárosodást okozott. A rendelkezésre álló fényképfelvételek, bár nem a baleset időpontjában keletkeztek, igazolják a homok tömörödését, a mélyedéseket. Így mivel az aljzat nem volt elegendő, az alperes a biztonsági követelményeknek nem tett maradéktalanul eleget. Azzal, hogy a játszótér karbantartására vállalkozási szerződést kötött, fenntartói kötelezettségeit még nem teljesítette. Úgy értékelte, az alperesnek felróható az, hogy a vállalkozó szerződészerű teljesítését folyamatosan nem ellenőrizte, ennél fogva nem észlelhette, hogy az ütéscsillapító réteg nem alkalmas teljes mértékben funkciójának betöltésére, illetve egyenetlensége miatt balesetveszélyes. A vállalkozó ügyvezetőjének tanúvallomása alapján pedig azt állapította meg, hogy kötelezettsége csak a burkolatok gyommentesítésére terjedt ki, a homok lazítására, forgatására nem. Hangsúlyozta ugyanakkor, a felperestől is elvárható lett volna nagyobb körültekintés, hiszen a helyszínen észlelhette az aljzat minőségét, meggyőződhetett arról, hogy egy rossz mozdulat következtében sérülést szenvedhet. A Ptk. 6:519. és 6:525. §-ai alapján mérlegeléssel arra a következtetésre jutott, hogy a kár bekövetkeztében a károsultat és az alperest hozzávetőlegesen azonos arányban felelősség terheli, viszont a követelt összeg az elszenvedett hátránnyal nincs arányban, hiszen a felperes maradandóan nem károsodott. Tény, hogy két műtétet kellett elszenvednie, ezt követően mozgásában korlátozott volt, átmenetileg a mindennapi életben segítségre szorult, gyógyulása után azonban életminősége helyreállt. Mindent egybevetve a felperest ért teljes kárral 1.000.000,- forint nem vagyoni kártérítést talált arányban állónak, a károsult közrehatására figyelemmel pedig 500.000,- forint kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést annak részbeni megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása érdekében. Nem vitatta, hogy a felperes valóban balesetet szenvedett a játszótéren,

azonban véleménye szerint a játszóeszközök alatt elhelyezett ütéscsillapító homok állapotára nézve a felperesi állítás nem nyert bizonyítást. Kiemelte, a felperes kizárólag szóbeli előadásában állította a homok tömörödését és nagyobb mélyedések kialakulását, ezt bizonyítani azonban nem tudta. Hangsúlyozta, a játszóteret naponta több tucat gyermek használja, ütéscsillapításra pedig a homokrétég éppen azért alkalmas, mert nem statikus, hanem mobil, természetéből adódóan ugyanakkor keletkeznek kisebb-nagyobb mélyedések. Álláspontja az volt, nem várható el, hogy a városban található összes játszótéren a teljes homokfelületet a játszóterek teljes nyitvatartási ideje alatt folyamatosan simán tartsa. Meglátása szerint a játszóeszközöket használó gyermekeknek, illetve a felettük felügyeletet gyakorlóknak a kötelessége a gyermekek testi épségének megőrzése. Hangsúlyozta továbbá, azzal, hogy vállalkozási szerződést kötött a játszóterek karbantartására, eleget tett az általános elvárhatósági mércének.

A beavatkozó észrevételében ugyancsak az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a feltárt bizonyítékokat helytelenül értékelte, tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes kártérítési felelőssége fennáll. A rendelkezésre álló bizonyítékok ugyanis nem támasztják alá, hogy a felperes által elszenvedett töréses sérülés időpontjában a játszótér balesetveszélyes állapotú lett volna.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott rendelkezésének helyes indokai szerinti helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alapos**.

A jogvita elbírálására az állított jogsértés időszakából adódóan – osztva az elsőfokú ítéletben e körben részletesen kifejtett jogi elveket – a 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezései az irányadók. A Ptk. a korábbi joghoz hasonlóan általános jelleggel védi a személyiségi jogokat (Ptk. 2:42. § (1) bekezdés), melyeket nem sorol fel kimerítő jelleggel. A 2:42. § (2) bekezdése generálklauzulaként rögzíti, hogy az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, a 2:43. § a) pontja viszont kifejezetten nevesíti a testi épséghez és egészséghez fűződő jogot.

A személyiségi jog megsértésekor alkalmazható jogkövetkezményként vezeti be a Ptk. a sérelemdíjat mint közvetett kompenzációt, illetve pénzbeli elégtételt jelentő magánjogi büntetést a nem vagyoni kártérítés intézménye helyett. Alapja, hogy a nem vagyoni sérelem vagyoniilag nem kifejezhető, ezért összességében nem határozható meg, következésképpen nem is lehet kiegyenlíteni, ellensúlyozása szükségképpen pénzben történik ugyan, de nem nevezhető kártérítésnek. A sérelemdíj funkciója kettős: kompenzációs szerepet tölt be a személyiségi jogsérelem tekintetében, és emellett magánjogi büntetésnek is tekinthető a hasonló jogsértések megelőzésének céljával. A törvény a sérelemdíj mértékének megállapításához az eset összes körülményeinek vizsgálatát írja elő a bíróság számára. Mérlegelendő szempontok: a jogsértés súlya, esetleges ismétlődő jellege, a felróhatóság mértéke, a jogsértésnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatása. Lényeges ugyanakkor, hogy a Ptk. kifejezetten is kimondja, a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni (Ptk. 2:52. § (2) bekezdés). A sérelemdíj fizetés kötelezettsége alóli mentesülés feltételeit – a kártérítési felelősség alóli mentesüléshez hasonlóan – a jogsértő személyre irányadó felelősségi rendszer alapján kell meghatározni. Ennek megfelelően általános deliktualis kártérítési felelősség körébe tartozó sérelemdíj iránti igény esetén a személyiségi jogot sértő személy akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható, vagyis úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható (A Ptk. Magyarázatokkal, szerkesztő: Vékás Lajos, Budapest, 2013., 73. oldal).

A sérelemdíj iránti követelés megalapozottságához a felperesnek tehát bizonyítania kellett, hogy az őt ért jogsérelem az alperes jogellenes mulasztásával okozati összefüggésben következett be.

A perben a felperes azt állította, hogy a játszóeszköz alatt elhelyezett homok ütéscsillapító réteg karbantartása nem volt megfelelő, ez vezetett a káreseményhez. Állítása alátámasztására mintegy három hónappal későbbi fényképfelvételeket csatolt, melyeket az elsőfokú bíróság elfogadott annak bizonyítékául, hogy a homok tömörödése folytán már nem volt alkalmas a rendeltetésének megfelelő célra, a balesetveszély elhárítására. Lényeges azonban, hogy ezt az előadást még a felperes lánya sem erősítette meg tanúvallomásában, a homok állapotára nyilatkozni nem tudott, pedig a balesetet közvetlenül követő időpontban a helyszínen járt (14. számú jegyzőkönyv). Ezeken kívül viszont más bizonyítási eszköz nem állt rendelkezésre. Oszttja az ítéltőtábla a beavatkozó érvelését tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság a későbbi fényképfelvételekből lényegében visszakövetkeztetett a homok balesetkori állapotára, és téves következtetésre jutott, különös tekintettel arra, hogy a fényképfelvételekből ez a tény nem is megállapítható. Fontos továbbá az is, hogy a tömörödés időben elhúzódó folyamat, aminek kialakulását, mértékét nem csak az emberi használat, hanem az időmúlás és az időjárás is jelentősen befolyásolja. Nyilvánvaló, hogy a téli fagyot, havazást követő időszakban tömörödés lényegesen nagyobb valószínűséggel, mértékben fordul elő, mint az év egyéb szakaiban, amihez hozzájárul a használat – időjárásból adódó – lényegesen kisebb foka is. A baleset időpontja viszont nyárra esett.

A felperes állítása kapcsán lényegi szerepet kapott a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Ötv.) 13. § (1) bekezdés 2. pontja, mely a helyi önkormányzatok feladatává teszi a közparkok és egyéb közterületek kialakítását és fenntartását.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény határozza meg a közterületekre vonatkozó általános előírásokat. E szerint az épített környezet elemeit (a közterületet, az építési telkeket és területeket, építményeket, építményrészeket, építményegyütteseket, burkolt és zöldfelületeket) – a jó műszaki állapot folyamatos fenntartása mellett – csak a jellegük szerinti rendeltetésüknek, a rájuk vonatkozó hatósági előírásoknak és engedélyeknek megfelelő célra és módon szabad használni. A tulajdonos köteles az építmény állapotát, állékonyságát a jogszabályokban meghatározott esetekben és módon időszakonként felülvizsgáltatni, és a jó műszaki állapothoz szükséges munkálatokat elvégeztetni. A közterületet rendeltetésének megfelelően bárki használhatja. A közterület rendeltetésére és használatára jogszabály további szabályokat állapíthat meg (54. § (1), (2), (5) bekezdések).

A játszótéri eszközök biztonságáról szóló 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet alkalmazásában üzemeltető az a természetes vagy jogi személy, aki a játszótéri eszközzel rendelkezni jogosult, vagy akit a játszótéri eszközzel rendelkezni jogosult annak üzemeltetésére feljogosított (2. § h) pont). A játszótéri eszközöket úgy kell tervezni és elkészíteni, hogy – egyebek mellett – a leesés ellen védelmet biztosítson (1. számú melléklet 2.4.).

Az alperes mint a perbeli játszótér üzemeltetője az eszközök és azok alatti területek megfelelő karbantartására vállalkozási szerződést kötött, amit igazolt. Az eljárás során csatolt, vállalkozó által vezetett és az alperes alkalmazottja részéről is bejegyzéseket tartalmazó építési napló adatai szerint az alperes kezelésében lévő játszótérekben az ütéscsillapító homokréteg lazítását, forgatását a tavaszi időszakban elvégezték, a gyommentesítés rendszeres volt, a szerződés pedig – annak mellékletei szerint is – kiterjedt a burkolat, ütéscsillapító réteg karbantartására, a balesetveszély elhárítására, homokforgatásra és a tömörödés megakadályozására (8. számon csatolt vállalkozási szerződés 2.1.9. pontja, 2.2.13. pontja, „B” és „C” mellékletek). Kétségtelen, hogy a vállalkozó cég budapesti illetőségű ügyvezetője részben eltérően nyilatkozott a szerződés tartalmáról, azonban megkeresett bíróság útján történő meghallgatása során a szerződés és az építési napló nem állt rendelkezésre, neki azokat nem mutatták fel, a csatolt szerződés viszont részletesen rögzíti a vállalkozó

kötelezettségeit, melyet helyi munkavállalók útján – az építési napló bejegyzései szerint (8. számon csatolt építési napló 2014. 03. 25-26, 04.14., 05.27-28., 07.30-31., 08.28. napi bejegyzései) – az elvárhatósági mércének megfelelően, a szükséges időszakokban teljesített is.

Mindezeket egybevetve a felperes bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, a személyiségi jogsértés tényének megállapításához és a sérelemdíj megítéléséhez szükséges konjunktív feltételek, így az alperes jogellenes mulasztása nem állnak fenn. Megjegyzi az ítéletábra, felróhatósága sem lenne megállapítható, mert nem elvárható a játszóterek üzemeltetőitől, hogy az ütéscsillapító réteget napi szinten folyamatosan kiegyenlítse, lazítsa. A homokborításból adódóan pedig a játszótereket használókat is balesetmegelőzési kötelezettség terheli, hiszen a homok állapota látható, tulajdonságai közismertek.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.

A felperes pervesztessége folytán a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes és a beavatkozó első- és másodfokú eljárásban felmerült, jogi képviselővel összefüggő költségének viselésére, melyet az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján a kifejtett munkával arányosan, mérlegeléssel állapított meg.

A le nem rótt elsőfokú és fellebbezési eljárási illetéket a felperes a 6/1986. (VI. 26.) 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni külön felhívásra az államnak.

Az ítéletábra a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján rendelkezett a pártfogó ügyvéd díjának viseléséről.

S z e g e d , 2016. év május hó 20. napján.

Dr. Kiss Gabriella s.k. . Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró